

Školitelský posudek na bakalářskou práci Jitky Kosňovské:

Analýza rostlinných makrozbytků z objektu novověké studny z Prahy – Celetné ulice a možnosti fotografické dokumentace

Práce Jitky Kosňovské byla v jistém ohledu novátorská. Autorka totiž provedla analýzu velmi mladého odpadního sedimentu. Zpracování takového souboru je i v evropské archeobotanice dosud výjimečné, stejně jako je neobvyklý počet 44 tisíc determinací, které byly provedeny. Výsledky práce jsou velmi reprezentativní. Zachycují období konce 18. století a první polovinu 19. století, období, kdy se v Praze ještě hospodařilo tradičním způsobem, kdy (na základě porovnání s obsahem starších renesančních jímek) struktura rostlinných makrozbytků ještě odrážela staré pozdně středověké a renesanční způsoby stravování a stolování.

Pozoruhodné na souboru je jeho výrazný potravinový charakter a to ve srovnání s vrcholně středověkými soubory z odpadních jímek, kde se obvykle až dvě třetiny zachycených taxonů patří tzv. doprovodné vegetaci, tvořené ruderalními, septálními, ale především lučními a lesními druhy. Ne, že by tato složka nebyla v souboru, který Jitka zpracovala, obsažena: doprovodná vegetace tu tvoří výraznou menšinu.

S doprovodnou vegetací zachází autorka velmi promyšleně, její práce s ekologickými skupinami je novátorská a velmi si tohoto aspektu považují. Jelikož se rozdělení taxonů do ekologických skupin může pochopitelně překrývat, byla pro závěrečnou analýzu provedena korekce dat spočívající v procentuelním koeficientu přepočtu. Tím se eliminovalo navýšení výsledné velikosti souboru o hodnoty příslušné k více ekologickým skupinám. Tato metodika je logická, ale z vlastní zkušenosti s archeobotanikou vím, že to málokdo používá.

Mezi množstvím taxonů užitkových rostlin se našly i takové druhy, které jsou (asi protože tak málo známe mladší novověké soubory) jako tabák, rýže, mišpule, druhy, které se nacházejí v renesančních objektech, velmi vzácný je nález bazalky, doložený jinak jen několika evropských raně novověkých objektech z Estonska a Německa.

Úkol, mapující možnosti fotografické dokumentace, je spíše pokusem v začátcích, nicméně věřím, že nyní v tom bude Jitka pokračovat na novém zařízení naší laboratoře.

Bakalářská práce splnila v hlavním směru zadání. Autorka se naučila determinovat rostlinné makrozbytky a provádět základní porovnávací operace mezi jednotlivými stratigrafickými celky. I když některé části práce by snesly lepší zpracování (například v seznamu literatury se najdou některé chyby, až příliš častý je odkaz na Mattioliho herbář – slušelo by se také odkázat na M. D. Rettigovou), celek vyznívá na bakalářskou práci skvěle.

Navrhuji ohodnotit práci stupněm výborně.

22. 1. 2009

Jaromír Beneš